

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD

11 Hydref, 2024

TEITL: Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam

AWDURON: Alwen Williams, Prif Weithredwr Dros Dro
Ian Bancroft, Prif Weithredwr, Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Neal Cockerton, Prif Weithredwr, Cyngor Sir y Fflint

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

1.1. Pwrpas yr adroddiad hwn yw rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am gynnydd Parth Buddsoddi newydd yn Sir y Fflint a Wrecsam sy'n canolbwyntio ar Weithgynhyrchu Uwch. Mae'r Parth Buddsoddi yn canolbwyntio ar fuddsoddiadau yn Sir y Fflint a Wrecsam ond disgwylir iddo gael effeithiau buddiol ehangach ar draws y Gogledd.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

2.1. Derbyn yr adroddiad.

3. Y RHESWM DROS Y PENDERFYNIAD

3.1. Adroddiad i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am gynnydd.

4. DIWEDDARIAD CYFFREDINOL AR GYNNYDD

4.1. Mae cynnydd yn parhau i gael ei wneud mewn cydweithrediad agos â Chynghorau Sir y Fflint a Wrecsam, rhanddeiliaid lleol a Llywodraethau Cymru a'r DU. Datblygiad Porth 2: Mae'r Sector a Daearyddiaeth wedi canolbwyntio ar themâu allweddol sgiliau, arloesi a thrafnidiaeth a'r datblygiadau a gaiff eu datgloi ar y Safleoedd Treth arfaethedig.

4.2. Mae'r ddogfen Porth 2 ddrafft wedi'i pharatoi ar gyfer ei hadolygu'n ffurfiol gan y Llywodraeth, gyda'r bwriad o gyflwyno'r drafft, unwaith, ac os cadarnheir y rhaglen IZ yn y Gyllideb ar 30 Hydref, 2024. Bydd Porth 3 yn dilyn ddiwedd mis Tachwedd unwaith y bydd Porth 2 wedi cael ei gymeradwyo.

5. TROSOLWG O SAFLEOEDD TRETH

5.1 Gall y Parth Buddsoddi gael tri Safle Treth hyd at 200ha yr un. Dangosir y Safleoedd Treth arfaethedig yn Nhabl 1 isod. Mae Canllawiau Technegol Llywodraeth y DU yn awgrymu bod cost buddion safle treth yn £75,000 yr hectar. Yn seiliedig ar y dybiaeth hon, cost y buddion, a ariennir o'r dyraniad o £160m yw tua £10.7m. Bydd angen cytuno ar y dyraniad gwirioneddol gyda Thrysorlys EM a Llywodraeth Cymru a gallai gynyddu o ystyried maint a dwysedd y datblygiad arfaethedig.

- 5.2. Mae'r tri safle treth yn cwmpasu 143ha, yn cynnwys 5,190,000 troedfedd sgwâr o arwynebedd llawr datblygu ac mae ganddynt y potensial i gefnogi dros 6,400 o swyddi newydd. Gallai swyddi pellach - tua 1000 - gael eu creu gan brosiectau a gaiff eu hadnabod yn yr alwad am brosiectau.

Tabl 1 Crynodeb Safle Treth Arfaethedig			
Enw'r Safle Treth	Enw'r Plot	Tirfeddianwyr	Hectarau
Porth Glannau Dyfrdwy	B, D a 3 Stealth	Marshalls CDP	19
	Airfields	Pochin Goodman	36
	Link 56	Smartstage Limited / Great Bear Distribution Limited	12
Warren Hall	Eastern Parcels	Llywodraeth Cymru	12
Cyfanswm Sir y Fflint			79
Stad Ddiwydiannol Wrecsam	Utopia Phase 1	NetworldSports	28
	Wrexham 1M	First Investments	24
	Wrexham 152	First Investments	6
	Bridgeway Centre	First Investments	6 est
Cyfanswm Wrecsam			64
Cyfanswm cyffredinol			143

6. CRYNODEB BUDDSODDI ARDRETHI A GEDWIR

- 6.1. Gall y Parth Buddsoddi fod â dwy ardal wedi'u dynodi ar gyfer Buddsoddi Ardrethi a Gedwir. Er mwyn gwneud y gorau o werth yr ardrethi a gedwir, cynigiwyd y ddau Safle Treth mwyaf fel Ardaloedd Safleoedd Treth a Gedwir. Ac eithrio safleoedd datblygu 'Wrecsam 1M' a 'Wrecsam 152' y tybir eu bod wedi'u datblygu'n llawn, mae'r model isod yn seiliedig ar 50% o'r cyfraddau cynhyrchu arwynebedd llawr datblygu yn y 10 mlynedd cyntaf (ac felly'n cael eu cadw am 15 mlynedd) ac 20% wrth gefn, disgwylir i gyfanswm y gronfa ardrethi fod tua £93.64m. Dangosir y manylion yn Nhabl 2 isod. Byddai angen i'r swm y Gronfa darluniadol ystyried ei gostau gweithredu ei hun a'i gostau llog wrth sefydlu adnodd ariannu. Bydd dyraniadau cyllid o'r Gronfa yn cael eu penderfynu fesul achos gan yr awdurdod lletya.
- 6.2. Cyfanswm arwynebedd y llawr a nodir yn y prif gynlluniau ar gyfer y safleoedd a ddynodir yw 2,465,000 troedfedd sgwâr yn Sir y Fflint a 2,502,762 troedfedd sgwâr yn Wrecsam. Tybir bod y Gwerth Ardrethi yn £5 y droedfedd sgwâr.
- 6.3. Bydd gwaith pellach yn cael ei wneud i ddarparu asesiad mwy gronynnol o'r agwedd yma ar y rhaglen. Mae'r ffigurau yn enghraifft o raddfa ar hyn o bryd.

Tabl 2 Crynodeb Ardollau a Gedwir				
Lleoliad Ardollau a Gedwir	Amcangyfrif o arwynebedd llawr a ddarperir yn y 10 mlynedd cyntaf (t.sg.)	Cyfraddau a gasglwyd y flwyddyn	Cyfanswm a gasglwyd dros 15 mlynedd	Amcangyfrif o'r Gronfa Ardollau a Gedwir gyda 20% wrth gefn
Sir y Fflint	1,232,500	£3,142,875	£47,143,125	£37,714,500
Wrecsam	1,827,762	£4,660,793	£69,911,897	£55,929,517
Cyfanswm				£93,644,017

- 6.4. Gall yr adnoddau uchod ariannu swyddogaethau Cyngor sy'n gysylltiedig â'r Parth Buddsoddi yn ogystal â phrosiectau 'o fewn blwyddyn' a phrosiectau mawr a ariennir trwy fenthycy yn erbyn ardollau a gedwir yn y dyfodol a sicrhau drwy Werth Ardrethol a gadarnheir o ddatblygiad newydd.

7. CEFNIDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

- 7.1. Mae disgwyl i Lywodraeth y DU gadarnhau cyllid a rhaglen y Parth Buddsoddi yn Natganiad yr Hydref ar 30th Hydref, 2024. Mae swyddogion Llywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru, y CBC a Chynghorau Sir y Fflint a Wrecsam yn cyfarfod yn wythnosol i yrru datblygiad y Parth Buddsoddi yn ei flaen.
- 7.2. Y bwriad yw dod â chynnig y Parth Buddsoddi (a gytunir gyda Chynghorau Sir y Fflint a Wrecsam) i gyfarfodydd y CBC yn y dyfodol i'w gymeradwyo. Os cytunir arno, bydd y cyflwyniad yn cael ei ystyried gan Lywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru ym mis Rhagfyr a mis Ionawr fel y gellir paratoi Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth i'w gymeradwyo gan y CBC ym mis Mawrth. Ochr yn ochr â hynny, bydd Cynllun Cyflawni Blynnyddol yn cael ei baratoi a'i gytuno gyda Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru i ganiatáu talu cyllid blwyddyn 1 ym mis Ebrill 2025 a'r rhaglen i ddechrau.
- 7.3. Bydd angen ystyriaeth bellach i nodi proses recriwtio ac adnoddau'r tîm sy'n angenrheidiol er mwyn i'r rhaglen ddechrau. Bydd cynllunio pellach ar hyn yn digwydd unwaith y bydd penderfyniad y Llywodraeth ar y rhaglen yn glir.

8. THEMÂU PARTH BUDDSODDI

- 8.1. **Sgiliau** - bydd y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol yn arwain ac yn helpu i gyflawni'r thema Sgiliau ar gyfer y Parth Buddsoddi. Derbyniodd yr RSP ddiweddariad ar y Parth Buddsoddi yn eu cyfarfod ym mis Medi a chytunodd i gefnogi Gweithdy Sgiliau gyda phartneriaid sgiliau yn hyrwyddo prosiectau i'w hystyried gan y Parth Buddsoddi ar 15 Hydref, 2024.
- 8.2. **Arloesedd**- mewn partneriaeth â Chydweithwyr Arloesedd LIC, Cynghorau Sir y Fflint a Wrecsam ac AMRC, cynhelir gweithdy arloesi yn AMRC am 2:30 ar 17 Hydref, 2024. Bydd y gweithdy'n rhedeg drwy'r prosiectau arloesi a gyflwynwyd yn yr alwad am brosiectau ac yn adnabod synergeddau, bylchau a chyfleoedd ar gyfer yr ymyriadau arloesi a gynigir yn y rhaglen Parth Buddsoddi.
- 8.3. **Trafnidiaeth** - Dan arweiniad Trafnidiaeth Cymru ac wedi'i gynllunio ar gyfer prynhawn 15 Hydref, y bwriad yw trefnu gweithdy ar thema trafndiaeth gydag arweinwyr trafndiaeth ALL i redeg drwy gyfleoedd ar gyfer llwybrau bysiau â chymorth, cyfleoedd teithio llesol a chyfleoedd prosiectau seilwaith trafndiaeth strategol a lleol i alluogi twf y safleoedd datblygu allweddol ar draws Sir y Fflint a Wrecsam orau.

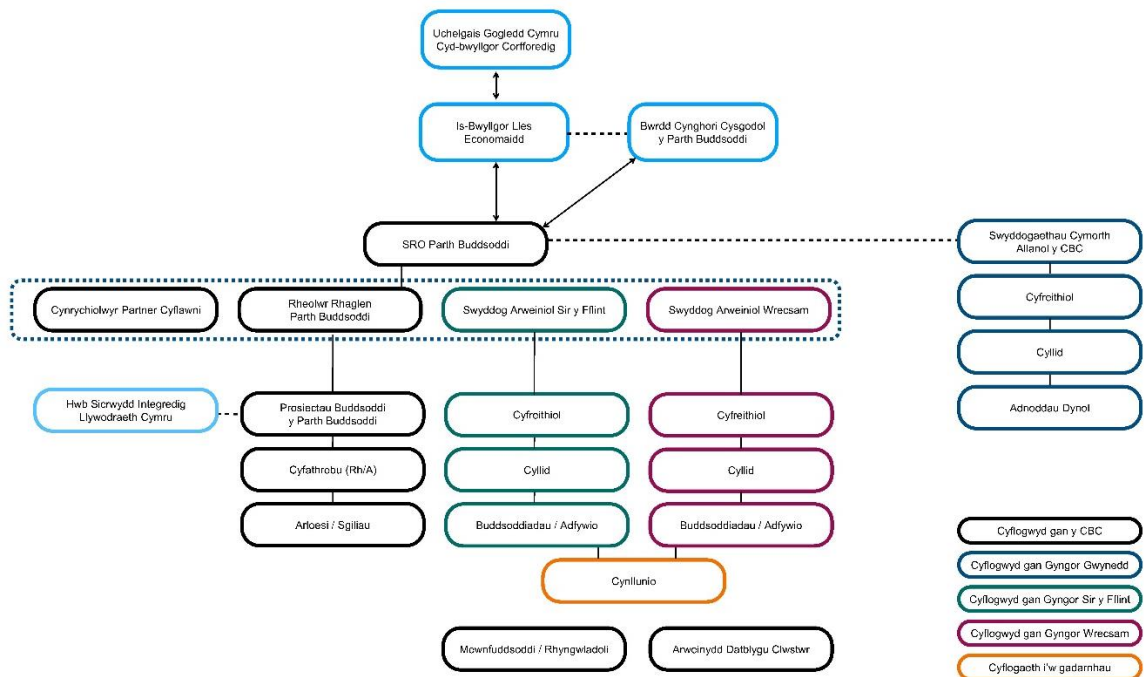
9. STRWYTHUR AC ADNODDAU'R TÎM PARTH BUDDSODDI

- 9.1. Gall y Parth Buddsoddi ddyrannu £6.4m i gostau'r rhaglen sy'n gysylltiedig â chyflawni'r rhaglen. Mae Tabl 3 yn dangos rhaniad darluniadol rhwng y CBC a'r ddau gyngor sy'n bartneriaid. Yn ychwanegol i dîm craidd y rhaglen, y bwriad yw creu Uned Gynllunio i'w ariannu drwy adnoddau refeniw ychwanegol o £1m drwy Grant Hyblyg y Parth Buddsoddi. Bydd yr Uned Gynllunio'n cael ei sefydlu i ddechrau dros y 5 mlynedd gyntaf i gyflymu ceisiadau cynllunio a safleoedd datblygu allweddol.

Tabl 3 Dyranriad Adnoddau Dangosol					
Partner	Rhaglen y flwyddyn	Cyfanswm Adnoddau'r Rhaglen	Cynllunio y flwyddyn	Cyfanswm adnoddau'r Uned Gynllunio	Cyfanswm Adnoddau Refeniw
Sir y Fflint	£220,000	£2,200,000	£75,000	£375,000	£2,575,000
Wrecsam	£220,000	£2,200,000	£75,000	£375,000	£2,575,000
CBC	£200,000	£2,000,000			£2,000,000
Cymorth Cyfoeth Naturiol Cymru / Uned Gynllunio			£50,000	£250,000	£250,000
Cyfanswm	£640,000	£6,400,000	£200,000	£1,000,000	£7,400,000

- 9.2. Mae rolau'r CBC yn canolbwyntio ar atebolrwydd y rhaglen, adrodd a sicrwydd y prosiectau buddsoddi. Mae rolau Sir y Fflint a Wrecsam yn canolbwyntio ar weithio gyda phartneriaid lleol, datblygu prosiectau a gweithio i hwyluso cyflawni'n llwyddiannus drwy'r broses sicrwydd ac wrth gyflawni. Bydd Cynghorau Lleol yn cefnogi'r gwaith ar drafnidiaeth, cynllunio, sgiliau ac arloesedd.
- 9.3. Gellir defnyddio'r adnodd Parth Buddsoddi ar gostau sy'n gysylltiedig â swyddogion presennol y Cyngor a'r CBC yn treulio amser ar gyflawni'r rhaglen. Mae hyn yn cynnwys rolau mewn rheoli rhaglenni, sicrwydd, datblygu economaidd, cymorth busnes, cyllid, cyfreithiol a chynllunio.
- 9.4. Nodir strwythur arfaethedig y tîm yn Ffigur 1 isod.

Ffigur 1 - Strwythur Arfaethedig y Tîm

10. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 10.1. Yn unol â phapurau blaenorol ar y Parth Buddsoddi i'r CBC, y disgwyl yw i'r CBC ymrwmo i Femorandwm Cyd-ddealltwriaeth gyda Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru. Bydd y CBC hefyd yn cyflogi neu'n ymrwmo i gontractau gwasanaeth gyda phartneriaid awdurdodau lleol

ac ymgynghorwyr i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r Parth Buddsoddi. Wrth gyflawni'r rhaglen, fel rhan o'i rôl ac fel corff atebol, bydd y CBC yn goruchwyllo'r gwaith o reoli proses sicrwydd prosiect ac yn ymrwmo i Gytundebau Cyllid Grant gyda phrifysgolion, sgiliau, awdurdodau lleol a busnesau lleol. Mae angen gwerthuso ystyriaethau rheoli cymhorthdal ymhellach ond disgwylir iddynt gael eu cynnwys mewn Cynllun Rheoli Cymhorthdal ar draws y rhaglen.

ATODIADAU:

Dim

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:**i. Swyddog Monitro:**

"Mae'n bwysig o ystyried ei rôl bod y CBC yn cael ei ddiweddarau o gynnydd ar y prosiect sylweddol hwn."

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

"Rwy'n cefnogi cynnwys yr adroddiad hwn. Bydd swyddogion o'r Gwasanaeth Cyllid yn parhau i ddarparu cefnogaeth a her yn ôl yr angen wrth ddatblygu'r prosiect, gan gynnwys cydweithio â swyddogion y ddau gyngor wrth i'r cynlluniau ddatblygu."